



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii  
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et  
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs  
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

**Izquierdo, Sebastián**

**Romae, 1664**

Quæst. 5. Qualiter ens supernaturale quoad substantiam, & ens  
supernaturale quoad modum discriminentur. Et quotuplex vtrumq[ue] sit.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)



illi; improportionataque per excessum.

90 Inhabis cum eodem Ripaldà n. 37. Definitio entis supernaturalis data respectu ad naturam solum continet conceptum secundarium eiusdem entis nominis potius, quam rei definitiuis: quo iure alij vocant illam definitionem à posteriori. Ergo alia est definitio quaerenda, qua res ipsa, conceptusque eius primarius notificetur: quæque definitio à priori vocari possit. Nego antecedens, si sermo sit, uti est, de ente supernaturali quâ tali. Quia, licet supernaturalitas in supradictâ improportionatione cum naturâ consistens supponat in singulis entibus, quibus inest, proprias eorum essentias, quorum veluti passio quadam metaphysica est, iuxta doctrinam vniuersalem de essentia, & passionibus alibi à nobis traditam: nempe in visione Dei supponit essentiam visionis, in gratiâ essentiam gratiæ, in fide essentiam fidei, &c. At ea est, quæ ens supernaturalis vniuersè primario in esse talis constituit: quia nullus alius est conceptus omni enti supernaturali communis, qui præcedat illam, ut vidimus. Quare neque est, cur definitio illam explicans definitio à posteriori, seu descriptiua dicenda sit: quasi non essentiam, sed proprietatem definiti declararet: multoque minus dici debet definitio solum explicans nomen. Vide quid simile in conceptu inæqualis, à quo Angelus, homo, leo, equus, & alia huiusmodi essentia inter se diuersa inæquales in perfectione dicuntur lapidi. Quamquam enim inæqualitas Angeli comparatione lapidis supponat essentiam Angeli, in qua fundatur, & inæqualitas hominis essentiam hominis, &c. Quia tamen nihil habent ista essentia commune, vnde huiusmodi inæqualitates nascuntur; eo quod ab ipsis prout includentibus vltimas suas differentias nascuntur: nihil est, à quo vniuersè inæquales lapidi dici possint ante ipsam inæqualitatem formalem. Vnde per hanc primario in esse inæquales constituuntur, quantumvis prius sit in Angelo esse Angelum, quam esse lapidi inæqualem, & in homine esse hominem, & in cæteris pariter. Sicuti ergo essentia dicitur primario constituuntur in esse lapidi inæqualium per hoc, quod est excedere lapidem in perfectione; ita visio beata, fides, gratia, & cætera cuncta entia supernaturalia primario in esse supernaturalium sunt dicenda constitui per hoc, quod est, ita vniuersam naturam excedere, ut supra omne debitum eius, atque compositionem sint, prout explicuimus q. 3. Ex quibus omnibus conficitur, vnicam legitimam, imo quiditativam, & à priori, ut vocant, definitionem entis supernaturalis esse, quam ibidem stabiliuimus.

QVAESTIO V.

*Qualiter ens supernaturalis quoad substantiam, & ens supernaturalis quoad modum discriminentur. Et quotuplex utrumque sit.*

91 **Q**uid sit ens supernaturalis quoad substantiam, & quid ens supernaturalis quoad modum breuiter pertrinximus supra q. 1. explicaturi susus hic opportuniori loco, postquam definitionem entis supernaturalis in vniuersum statuissimus. Quæcunque enim pro illâ statu-

dâ congeessimus fere communia sunt enti supernaturali quoad substantiam, & enti supernaturali quoad modum; aut certè vtriusque exactæ applicationi æqualiter fere deseruiunt. Quinimo, si definitio entis supernaturalis, quam vniuersim statuimus, tam enti supernaturali quoad modum, quam enti supernaturali quoad substantiam commodè applicetur, ut debet, nihil pro vtriusque intelligentiâ, ac discretionem desiderabitur: facileque in ipsâ radice præscinduntur nonnullæ controuersia de nomine, quas circa entia supernaturalia quoad modum versant Theologi aliqui præsertim Recentiores.

92 Enim verò, cum ens supernaturalis quoad substantiam illud omnino vocetur, atque vocari debeat, quod tale est secundum suam intrinsicam entitatem, seu potius secundum suam essentiam specificam, ut bene notauit Soar, lib. 2. de Attrib. cap. 8. n. 8. & lib. 2. de Angelis cap. 29. n. 2. Ens verò supernaturalis quoad modum, quod tale est secundum aliud quidpiam essentia suæ specificæ superueniens. Ob idque primum ab alijs intrinsicè; ab alijs entitatiuè, ab alijs quiditate supernaturalis dicatur: secundum verò supernaturalis tantum extrinsicè. Cum, inquam, hoc ita sit, si definitionem stabilitam q. 3. propos. 4. entis supernaturalis in vniuersum enti supernaturali quoad substantiam, & enti supernaturali quoad modum diuisum, ac proportionaliter applicemus, quid de vnoquoque eorum dicendum sit, planè constabit. Erit enim primum, quod secundum essentiam suam specificam omne debitum, ac compositionem vniuersæ naturæ superat. Secundum, quod id ipsum superat secundum aliquid aliud superueniens essentia suæ.

93 Cæterum quia ea, quæ essentia alicuius rei superuenire dicuntur, eamque subinde aliquâ ratione denominant, multiformia sunt, innumerosque propemodum modos diuersos denominandi habent; hinc nata occasio dissidendi. Non enim conueniunt Theologi in assignandis illis, à quibus supra naturæ debitum, compositionemque existentibus ens, cuius essentia accrescunt, supernaturalis quoad modum vocari debeat.

94 Ripaldà disp. 1. de ente supern. sec. 4. in tria membra distinguit supernaturalia quoad modum: nempe quoad modum intrinsicum, quoad modum extrinsecum, & quoad modum partim intrinsicum, & partim extrinsecum. Exemplum primi ponit in quantitate, quæ per creationem intrinsicè supernaturalem producitur, ab ipsaque tanquam à modo sibi intrinsicè supernaturalis quoad modum denominatur. Exemplum secundi ponit in opere naturali externo, aut interno, quod ab imperio intrinsicè supernaturali procedit, ab eoque pariter euadit supernaturalis quoad modum. Exemplum denique tertij ponit in visu miraculosè recuperato, & in corporibus miraculosè penetratis, vbi, cum nihil seorsim sit supernaturalis intrinsicè, coexistentia nihilominus plurium supra naturæ exigentiam, atque adeo supernaturalis est.

95 Ad hæc tria capita adæquata diuisione reuocata sunt, ut apparet, quæcunque superueniendo rerum essentijs illas supernaturales quoad modum denominare possunt. Verum, cum res naturales ex motiuo supernaturali, atque adeo per supernaturalis decretum productæ à Deo ad secundum caput pertineant non minus, quam quæ ab imperio supernaturali procedunt: nihilominus Ripal. non vult, ut illæ supernaturales quoad



quoad modum à tali decreto asserantur, contra Vazq. 1. p. disp. 91. cap. 14. & 1. 2. disp. 189. cap. 16. Coninc. 2. 2. disp. 4. dub. 7. n. 122. Herice. 1. p. disp. 25. cap. 4. n. 36. & disp. 48. cap. 2. n. 13. Petr. Hurt. disp. 46. de fide. sec. 1. n. 2. & alios asserentes, auxilia gratiæ, aliaque dona in suâ substantiâ naturalia supernaturalia quoad modum esse, quando ex motiuo supernaturali conferuntur à Deo, videlicet ex fine sanctificandi, aut glorificandi hominem, ex motiuo remunerandi merita Christi, & similibus, Ex quo patet, secundum membrum diuisionis vniuersaliter positum à Ripaldâ suâ ipsius sententiâ constans non esse. Sed neque tertium constans est sententiâ aliorum Recentiorum, qui nihil supernaturalis quoad modum admittunt, quod ab aliquo supernaturali quoad substantiam tale non sit; atque ita penetrationem corporum, & similia à decreto Dei intrinsecè supernaturali dicunt euadere supernaturalia quoad modum. Cui sententiæ consentire videtur Aluar. lib. 3. respons. cap. 8. n. 7. & 11. Sed eam impugnat Ripal. ibidem.

96 Ego, vt regulam aliquam certam, atque vniuersalem, quam hactenus Theologi non videntur præscripsisse, stabiliam, secundum quam, sedatâ controuersâ istâ, quæ tota de nomine est, rationabiliter in hac materiâ loqui possimus, sequentem statuo propositionem.

Propositio vnica,

97 Si strictè, & propriè loquendum sit, ea solùm entia dicenda sunt supernaturalia quoad modum, quæ, cum naturæ debitum, compositionemque non superent quoad suam essentiam specificam, tamen hic, & nunc, quando causantur, supra vniuersâ naturæ exigentiam, debitumque causantur, Alia verò, quæ hic, & nunc ad exigentiam naturæ, ac iuxta eius debitum sunt, laxè dumtaxat, & impropriè dicentur supernaturalia quoad modum, quòd aliud quidpiam ad illa pertinens, ipsaue denominans quoquo modo, intrinsecè, & quoad substantiam sit naturale.

Ratio, cui nititur hæc regula, ex ipsâ supernaturalitatis notione, atque etiam origine desumitur. Cùm enim naturale secundum doctrinam Conciliorum, & Patrum aliud non sit, quàm naturæ debitum, vt ex dictis q. 3. liquidum est; perperam naturale adhuc quoad modum appellabitur, quod in se ipso nullo modo est naturæ debitum, ex eo solùm, quod aliud quidpiam ad illud aliquo modo spectans debitum naturæ sit. Sicut è contra ineptè vocaretur, neque aliquis vnquam vocauit naturale quoad modum id, quod in se est omni modo naturæ debitum, simpliciterque naturale, ex eo, quod aliud quidpiam ad illud aliquo modo pertinens naturæ debitum, ac naturale sit. Alioquin visio beatifica, fides, alique actus simpliciter naturales naturales quoad modum essent vocandi; quòd ab entitate naturali animæ nostræ aliqua ratione procedunt, & ei inherent, cum ipsaque quiditatiuè connexi sunt. Quod tamen inauditum est. Et sanè, quandoquidem nemo vnquam animam iusti vocauit naturalem quoad modum; quantumuis intrinsecè affi-

xa sibi, & inhaerentia habeat plurima supernaturalia dona, fidem, spem, charitatem, aliasque virtutes infusas tam habituales, quàm actuales, auxilia gratiæ, & alia huiusmodi cum modis supernaturalibus, quibus ea cuncta ipsi animæ intimè vniuntur, & inhaerent. Cur quantitas creatione producta dicenda est supernaturalis quoad modum præcisè, quòd creationem terminat naturalem? Cur actus imperatus præcisè, quòd ab imperio supernaturali procedit? Cur auxilium, quod à Deo ex fine supernaturali confertur? Cur cætera similibus titulis? Certè nisi ipsa in se sint aliquo modo naturæ debita, reliqui tituli non sunt satis.

Præterea, quæcunque quauis ratione supernaturalia asseruntur consentienter ad doctrinam Conciliorum, & Patrum, vnde supernaturalitatis notio nobis illuxit, eo ipso debent esse idonea materia liberalitatis diuinæ: eo ipso non à naturæ debito, sed à gratiâ Dei largitate debent esse profecta, vt constat. At, quæ in se, ipsi naturæ debita sunt, qua occasione sunt, ad iusque naturæ compensandum, seu debitum soluendum sunt, neuiquam sunt idonea materia liberalitatis diuinæ, aut obiectum profus gratiæ Dei largitionis; quantumuis innumeris supernaturalibus, indebitisque naturæ modis intrinsecè, vel extrinsecè sint constipata. Igitur, quæcunque in se ipsis, dum sunt, naturæ debitum non superant, quantumuis modis scateant naturæ indebitis, neuiquam supernaturalia, adhuc quoad modum, dici debent; nisi quis in hac materiâ impropriè valde velit loqui. Ex quibus patet, regulam à nobis in propositione præscriptam valde consentaneam esse rationi; ac proinde satis, superque dignam, quæ ab omnibus, qui in re præsentibus rationabiliter loqui velint, deinceps exactè obseruetur.

Ex eâ autem sequitur primò, quando effectus ordinis naturalis à causâ intrinsecè supernaturali procedit, aut actione intrinsecè supernaturali fit, si pro tunc quidem existentia talis effectus naturæ sit debita, vt fieri potest, neuiquam illum supernaturalem quoad modum dicendum esse; bene tamen, si non sit debita, vt etiam est possibile. V.g. Prouideat Deus homini auxilium naturalis ordinis ad bene operandum ex supernaturali motiuo, & consequenter per supernaturale decretum, quo tempore secundum intra naturæ teneatur illud prouidere; non erit tunc tale auxilium naturale quoad modum. Prouideat ex eodem motiuo, quando non teneatur, erit. Producat Deus, & vniat materiæ formam aliquam materialem per supernaturalem creationem, quando materia disposita talem formam, talemque vnionem iure sibi exigebat; nec forma, nec vnio erunt supernaturales quoad modum. Producat pariter, nullo exigente ipsas iure naturæ; erunt. Imperetur impetio supernaturali actus ordinis naturalis in eâ occasione, qua citra imperium naturaliter erat à suâ potentia eliciendus, tunc quidem ab imperio non euadet supernaturalis quoad modum. Imperetur, quando aliâs potentia, secluso imperio, non debebatur, sed solo iure imperij extorquebatur; euadet quidem. Pariterque in cæteris similibus casibus philosophandum est.

Ex quibus apparet primò, malè pronuntiauisse absolute Vazq. Coninc. Herice, & alios supra citatos, quæ à Deo ex motiuo supernaturali procedunt, eo ipso esse supernaturalia quoad mo-



modum: non enim sunt, ut vidimus, nisi cum procedunt naturæ indebita. Alias, ut bene argumentatur Ripalda, nihil ferme esset in toto Vniuerso, quod non esset supernaturale quoad modum, quod est inauditum: quia nihil ferme est, quod non procedat à Deo ordinatum aut ad salutem æternam hominum, & Angelorum, aut ad exaltationem Christi, aut ad alia supernaturalia motiua mentis vniuersalia. Secundò apparet contra ipsum Ripald. ut aliquid sit supernaturale quoad modum, nec sufficere, quòd per actionem intrinsecè supernaturalem fiat, nec, quòd ab imperio, aut ab alià causà intrinsecè supernaturali procedat, nisi sit insuper illud naturæ indebitum, qua occasione fit. Alioquin multa vndeque omnium consensu naturalia essent supernaturalia quoad modum: & cuncta supernaturalia è conuerso naturalia quoadmodum. Absurdum, quod inferebam n. 97.

101 Secundò per regulam nostram optimè intelligitur, & explicatur, quomodo auxilia efficacia, quæ Deus hominibus largitur ad graues tentationes vincendas, ad operaque heroica virtutum naturalium paranda, & sint ordinis naturalis, & sint supernaturalia quoad modum, atque adeò ad dona diuinæ gratiæ spectantia: sunt namque huiusmodi: quia, licet sæpè à causis naturalibus ducant originem; in eà tamen mensurà intensio- nis, aut viuacitatis, ad quam promouentur à Deo, cum eaque, quam secum ferunt, denominatione efficacium omne causarum, atque vniuersæ naturæ debitum superant in eà occasione, in qua dantur. Quo etiam pacto multa etiam alia auxilia minoris notæ tam sufficientia, quam efficacia, cum sint ordinis naturalis, ad ordinem gratiæ euehantur, & supernaturalia euadunt quoad modum. Quia videlicet prouidentur à Deo ultra id, quod vniuersa natura postulat pro eà rerum peristasi, qua prouidentur. Quanquam enim species voluntatis creatæ ius naturale habeat, ut sibi aliquando, & in aliquibus indiuiduis de huiusmodi principijs, aut complementis actus primi ad operandum prouideatur iuxta eà, quæ dicebamus supra q. 2. sed non ut prouideatur semper, & pro omni occasione, ut ibi etiam diximus. De quo plura in tract. de Gratià.

102 Tertio ex propositione nostrâ sequitur contra Recentiores commemoratos num. 95. quoties coexistentia aliquorum entium naturalium totius naturæ debitum superat, eo ipso præcisè esse illam supernaturalem quoad modum, quin sit necesse, ut talis denominetur ab alio quopiam tertio intrinsecè supernaturali: quinimò non posse ab hoc, estò adfit, talem denominari, ex dictis satis, superque compertum est. In hoc confectario nobiscum sentit Ripalda; tamen nonnulla misceat; dum oppositam sententiam impugnat, quæ nobis non arrident. Itaque quando Deus duo corpora penetrat, estò decretum, quod de penetratione habet, intrinsecè sit supernaturale, de quo modò non curo, non habet penetratio à tali decreto esse supernaturalem quoad modum; potius decretum idcirco est supernaturale, quia de penetratione naturæ indebita, atque ideo supernaturali decretum est.

103 Obijcies. In penetratione duorum corporum nihil intrinsecè supernaturale intercedit: quia singula corpora, & singula eorum præsentia entitatiuè sunt naturalia: aggregatum autem vtrorumque supra ipsa corpora, & præsentia nil prorsus addit. Igitur penetratio duorum corporum nullatenus potest dici supernaturale quoad mo-

dum, nisi ab alio quopiam sibi extrinsecò, intrinsecèque supernaturali talis denominetur; quale, solum potest esse decretum Dei. Respondeo, in penetratione duorum corporum aut vtramque, aut alteram eorum præsentiam esse in se ipsà supernaturalem quoad modum: quia aut vtraque, aut altera earum in se ipsa est naturæ indebita. Cum enim natura coexistentiam talium præsentiarum in eodem tempore, & spatio potius explo- dat, quàm exposcat, nequit ad vtramque simul ius naturale habere: potest tamen habere ad alteram, & potest ad neutram habere pro eà circumstantiarum peristasi, in qua diuinà virtute duo corpora penetrantur. Si ad neutram habet, am- bæ erunt supernaturales quoad modum. Si verò ad alteram, uti contingit, cum Christus Dominus per lapidem sepulchri, & per Cænaculi portas se- penetravit, residua solum præsentia erit supernaturale quoad modum, qualis in illis casibus fuit sola præsentia corporis Christi: quia ea dumtaxat erat pro tunc naturæ indebita. Lapidem enim, & portas debite semper perstiterunt præsentia suæ; quandoquidem nullus contrarius impulsus earum destructionem fortiori iure postulauit.

104 Quarto ex propositione nostrâ apparet, qua ratione restitutio visus amissi, & alia huiusmodi miracula sint supernaturalia quoad modum. Talis enim supernaturalitas non prouenit ex aliqua actione, vel modo supernaturali quoad substantiam interueniente, estò reuerà interueniat, ut fieri potest; sed ex eo, quòd aliquid ordinis naturalis fiat à Deo, quo tempore toti naturæ profusus erat indebitum. Hoc enim solum est, quòd à tali indebito euadit supernaturale quoad modum; cætera autem, si quæ occurrunt, aut erunt omnino naturalia, aut supernaturalia quoad substantiam. Verum est, in hisce miraculis sæpe posse euenire, ut, quòd in se formaliter iuxta naturæ debitum sit, merito loquendo absolute indebitum naturæ dicatur, & supernaturale quoad modum: eo quòd id, vnde tale debitum pullulauit, effectum paulò ante fuit supra totius naturæ debitum. Si enim Deus per præuias dispositiones prorsus indebitas naturæ ita disponat oculos cæci, ut ad eas connaturaliter sequatur facultas videndi; eo quòd tales dispositiones ius naturale habent ad illam: nihilominus collatio formalis, aut etiam existentia talis facultatis supernaturalis quoad modum, naturæque indebita dicetur: quia moraliter censetur ultra naturæ debitum dari, quòd datur ad exigentiam alicuius dati nuper ultra naturæ debitum. Sicut gratuita, & liberalis censetur collatio doni liberaliter paulò ante promissi; tamen per illam soluatur debitum promissionis.

105 Verum contra stabilitam propositionem sic potest obijci primò. Id, quòd in se ipso est naturæ indebitum, nec tale ab alio intrinsecè supernaturali denominatur, nequit non esse naturæ indebitum secundum suam entitatem, atque adeò secundum suam substantiam: quia entitas, & substantia rei idem est. Igitur quæcumque iuxta regulam datam sunt supernaturalia quoad modum, non utique quoad modum, sed quoad substantiam reuerà sunt supernaturalia. Perperam igitur explicuimus supernaturalitatem quoad modum. Distinguo antecedens. Id, quòd in se ipso est naturæ indebitum, &c. nequit non esse tale secundum suam entitatem aut denominatiuè, aut essentialiter; concedo. Essentialiter solum; nego. Et nego consequentiam. Est dicere. Ens supernaturale quoad substantiam; & ens supernaturale quoad modum in-



hoc conueniunt, quòd vtrumque in se ipso, & quoad propriam entitatem naturæ est indebitum. Differunt tamen: quia primum ex prædicato essentiali, & specifico habet esse naturæ indebitum, vtpote quod per suam essentiam specificam est improporcionatum naturæ: secundum verò non item, sed vel ex circumstantijs extrinsecis, vel ex accidente aliquo essentia specificæ accrescente. Non enim est naturæ indebitum: quia ex conceptu suo essentiali ipsi sit improporcionatum, sed quia vel ex accidente minuitur essentialis proportio, puta ex immoderata intensione, magnitudine, aut multitudine; vel quia in tali circumstantiarum peristasi titulus deest, in quo ius naturæ, debitumque illi respondens fundandum erat, iuxta doctrinam, quam tradidimus q. 2. Propterea primum supernaturale dicitur quoad substantiam, id est, quoad essentiam specificam, vt cum Soar. supra n. 92. explicuimus. Secundum verò quoad modum, id est, quoad modum essendi hic, & nunc sub talibus circumstantijs, & accidentibus.

106 **Secundò obijci potest.** Esse aliquod ens supernaturale quoad modum, & non quoad substantiam, nil aliud sonare videtur, quàm, quòd aliquis modus eius sit supernaturalis; non verò, quòd ens ipsum sit tale. Igitur, vt sit ens aliquod supernaturale quoad modum, fat est, quòd aliud quid ad illud quoquo modo pertinens intrinsecè, & quoad substantiam sit supernaturale. Nego consequentiam. Ad antecedens autem dico. Etsi eum sonum absolutè verba præ se ferant; tamen in materiâ præsentì improprie valde, imò absurdè in eo sensu vsurpari, vt satis ex ijs, quæ diximus, liquidum est. Si enim ens supernaturale quoad modum asseratur esse id, cuius aliquis modus, non verò ipsum supra naturæ debitum est, anima iusti dicenda erit supernaturalis quoad modum ob dona supernaturalia, quæ habet, sanitasque, visus, & quoduis aliud ordinis naturalis collatum, quando erat indebitum, supernaturale quoad substantiam dicendum erit. Quod vtrumque absurdum est in materiâ præsentì. Intra eam igitur verba prædicta in sensu, quem exposuimus, sunt omnino vsurpanda.

107 **Tertiò obijci potest.** Ens supernaturale, definiuimus vniuersè q. 3. Quod est supra debitum, atque compositionem naturæ. Igitur ens supernaturale quoad modum non solum supra debitum, sed etiam supra compositionem naturæ debet constitui: cum tamen in regulâ à nobis traditâ solum supra naturæ debitum constituatur. Nego consequentiam. Quia, quidquid egreditur à compositione naturæ, iam non quoad modum, sed quoad substantiam est ens supernaturale. Natura quippe cuncta entia intrinsecè, & secundum essentiam naturalia complectitur, vt constat ex doctrinâ traditâ q. 2. Itaque ex duplici supernaturalitate, alterâ propriâ substantiarum constitutâ per hoc, quod est, esse aliquid supra compositionem naturæ; & alterâ propriâ accidentium constitutâ per hoc, quod est, esse aliquid naturæ indebitum, prout vberius declarabimus q. seq. secunda solum est partibilis in supernaturalitatem quoad substantiam, & supernaturalitatem quoad modum: prima verò non item; sed tota est integrè quoad substantiam.

108 **Ex dictis hætenus satis liquido apparet,** quid sit ens supernaturale vniuersè; quid ens supernaturale quoad substantiam; & quid superna-

turale quoad modum. Sed rogabit tamen aliquis ad extremum huius quæstionis, an vnum ens supernaturale supernaturalius alio esse possit? Respondeo, à multis Theologis id affirmari. De quo videri potest Ægid. Lustr. lib. 11. de Beatit. q. 8. art. 6. Sed ego cum distinctione censeo loquendum. Nam comparatio illa æquiuocè accipi potest. Si sensus sit, an supernaturalitas sumpta per se, & ex proprio supernaturalitatis conceptu sit maior in vno ente supernaturali, quàm in alio. Hoc falsum est. Quia conceptus genericus secundum se, qualis est supernaturalitas, æqualiter semper participatur ab speciebus, æqualiter, & eiusdem rationis est in omnibus illis; aliàs non posset esse illis communis: cò idque vnum animal magis animal, quàm aliud, dici non potest. Si verò sensus sit, an vnum ens supernaturale sit perfectius supernaturale, quàm aliud, vel aliud collocetur supra naturam, quàm aliud, vel ampliorem naturam, quàm aliud superet; idque non ex prædicato supernaturalitatis generico, sed ex prædicato talis entis supernaturalis differentiali. Hæc verò sunt. Quia visio beatifica e. g. perfectius ens supernaturale est, quàm fides, altitiusque superat naturam, seu maiori excessu, quàm fides, est naturæ improporcionata. Casu autem, quòd sint possibiles substantiæ, quibus hæc dona proportionata sint; & debita, plures substantias possibiles, atque adeò ampliorem naturam excellit, superatque quoad tale debitum visio, quàm fides.

## QVÆSTIO VI.

### An Deus in supernaturalitate conueniat cum creaturis.

109 **PRO** complemento explicationis conceptus supernaturalitatis huius adhuc quæstionis desideratur resolutio. Variè de supernaturalitate Dei loquuntur Theologi. Quidam enim absolute pronunciant, Deum substantiam intrinsecè supernaturalem esse quoad omnia, quæ continent in se, quoad Trinitatem scilicet personarum, quoad unitatem essentia, & quoad omnia attributa. Ita Gran. 1. p. contr. 1. tract. 2. disp. 8. n. 7. & 1. 2. cont. 8. tract. 4. disp. 8. sec. 3. Alarc. 1. p. tract. 1. disp. 2. cap. 7. Gonz. 1. p. q. 12. art. 4. disp. 26. n. 10. & seq. Falsol. ibidem n. 22. & 26. Arnb. disp. 21. cap. 6. n. 20. cum alijs. Alij verò, esse Deum quoad omnes suas intrinsecas perfectiones supra omnem naturam creatam eminentissimè, imò infinite excellere, fateantur, comparatum tamen cum creaturis in vtroque ordine entium supernaturalium, & naturalium collocant illum, vtriusque denominationes ipsi tribuentes. Sic Soar. disp. 43. Metaph. sec. 4. n. 4. diuinam omnipotentiam potentiam naturalem vocat, prout est factiua entium naturalium, supernaturalem verò, prout factiua supernaturalem: & lib. 2. de Gratia cap. 14. cum alijs à se relatis bifariam contemplatur Deum, nempe vt finem naturalium, & supernaturalem, sue vt Auctorem naturæ, & gratiæ; quæ distinctio satis est obuia inter Theologos, vt supponit ipse Soar. Et sub priori consideratione obiectum naturale amoris naturalis docet esse bonitatem diuinam; sub posteriori verò obiectum supernaturale amoris supernaturalis: lis: